

परिवहन आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्या
आस्थापनेवरील व त्यांच्या अधिपत्याखालील
मोटर वाहन विभागातील गट-अ ते गट-इ
पदांना अपंगांचे आरक्षण लागू करण्याबाबत.

**महाराष्ट्र शासन,
गृह विभाग.**

शासन निर्णय क्रमांक.एमव्हीडी-१२०३/प्र.क्र.३७२/परि-४,
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२, दिनांक : १३ ऑगस्ट, २००४.

- संदर्भ : १) अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम, १९९५.
२) शासन परिपत्रक, सा.प्र.वि., क्र. एसआरव्ही १०९८/प्र.क्र.१२/१६-अ, दि.२ मे, १९९८.
३) शासन निर्णय, गृह विभाग क्र.एमव्हीडी-१२९८/सीआर-१७२/परि-४, दि. ५ मे १९९९.
४) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग
क्र.अपंग २००२/प्र.क्र.३३६/सुधार-३, दि. ९.१०.२००३.
५) शासन परिपत्रक सा.प्र.वि. क्र. अपंग-१००३/प्र.क्र.१२०/२००३/१६३, दि.६.५.२००४.
६) परिवहन आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे पत्र क्र. पआका/का.८ अ (३)/अपंग/
२००४/जा.क्र.८०३९, दि.१९ जून २००४.

प्रस्तावना : अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम, १९९५ (१९९६
चा क्रमांक १) अन्वये शासकीय सेवेतील सरळ सेवा भरतीने भरण्यात येणा-या पदांसाठी, अंध, कर्णबधीर
व अस्थिव्यंग या व्याधींनी ग्रस्त व्यक्तींसाठी ३% आरक्षण ठेवणे आवश्यक आहे. त्यानुसार परिवहन
आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्या आस्थापनेवरील व त्यांच्या अधिपत्याखालील मोटर वाहन
विभागातील गट-अ ते गट-ड पदांना अंध, कर्णबधीर व अस्थिव्यंग या व्याधींनी ग्रस्त व्यक्तींसाठी प्रत्येकी
१% प्रमाणे अपंग आरक्षण विहित करण्याचा प्रस्ताव तशे समितीसमोर सादर करण्यात आला होता.

शासन निर्णय :- या शासन निर्णयान्वये, तशे समितीने शिफारस केल्यानुसार, सोबतच्या विवरणपत्रात
दर्शविल्यानुसार परिवहन आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्या आस्थापनेवरील व त्यांच्या
अधिपत्याखालील मोटर वाहन विभागातील गट-अ ते गट-ड पदांना अंध, कर्णबधीर व अस्थिव्यंग या
व्याधींनी ग्रस्त व्यक्तींसाठी प्रत्येक अपंग प्रवर्गात १% प्रमाणे अपंग आरक्षण विहित करण्यात येत आहे.

यापूर्वी संदर्भ क्र.३ अन्वये अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण)
अधिनियम, १९९५ नुसार परिवहन आयुक्त कार्यालयामधील गट-अ व गट-ब पदांना शारिरीकदृष्ट्या
अपंगांसाठी आरक्षणातून सूट देण्यात आली होती ती या आदेशान्वये रद्द करण्यात येत आहे.

२. अपंग व्यक्ती (समान्य संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे सरक्षण) अधिनियम, १९९५ च्या कलम २ (टी) नुसार, सदर आरक्षणासाठी अपंग उमेदवाराचे अपंगत्व किमान ४०% असणे आवश्यक आहे.

३. सदर आदेश अपंग आरक्षणासाठी नियुक्त केलेल्या तज्ञसमिती, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व विशेष सहाय्य विभाग तसेच सामान्य प्रशासन विभाग यांच्या शिफारशीनुसार / सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(शा. र. माहजरेकर)

कार्यासन अधिकारी, गृह विभाग, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

मा. राज्यपाल यांचे सचिव

मा. मुख्यमंत्री यांचे सचिव

मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव

मा. मंत्री/राज्यमंत्री (परिवहन) यांचे स्वीय सहायक

सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई (पत्राने)

परिवहन आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

महालेखापाल, (लेखा परिक्षा/लेखा व अमुशेयता), महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर

अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई

निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई

सामान्य प्रशासन विभाग (कार्यासन १६-अ), मंत्रालय, मुंबई

सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व विशेष सहाय्य विभाग (कार्यासन सुधार-३),

मंत्रालय, मुंबई-३२

वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

सर्व मंत्रालयीन विभाग

सह सचिव/उपसचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई

निवड नस्ती (परि-४)

विवरणपत्र
मोटार वाहन विभागातील गट -अ , ब, क , व ड पदामध्ये अपंग व्यक्तीकरी-
शारिरीक पात्रतेचे निकष.

अ. क्र.	पद	अंध/ अल्पदृष्टी	मुखवधीर/ कर्णवधीर	अस्थीकर्म	शेरा
१	२	३	४	५	६
१	परिवहन आयुक्त	अपात्र	अपात्र	अपात्र	
२	ग्रह परिवहन आयुक्त	अपात्र	पात्र PD	अपात्र	
३	परिवहन उपआयुक्त (उच्चश्रेणी)	पात्र PS	पात्र PD	अपात्र	
४	परिवहन उप आयुक्त (निम्नश्रेणी)	पात्र PS	पात्र PD	अपात्र	
५	उप आयुक्त (लेखा)	पात्र PS	पात्र PD	पात्र OL	
६	प्रादेशिक परिवहन अधिकारी	पात्र PS	पात्र PD	अपात्र	
७	सहाय्यक पोलीस आयुक्त	पात्र PS	पात्र PD	अपात्र	गृह विभागा- प्रमाणे ठेवावे
८	उप प्रादेशिक परिवहन अधिकारी	पात्र PS	पात्र PD	अपात्र	
९	मोटार वाहन अभियोक्ता	पात्र PS	पात्र PD	पात्र OL	
१०	लेखा अधिकारी	पात्र PS	पात्र PD	पात्र OL	
११	संशोधन अधिकारी	पात्र PS	पात्र PD	पात्र OL	
१२	तहसिलदार / मामलेदार	पात्र PS	पात्र PD	पात्र OL	
१३	सहाय्यक परिवहन आयुक्त	पात्र PS	पात्र PD	पात्र OL	
१४	जनसंपर्क अधिकारी	पात्र LV/ PS	पात्र PD	पात्र OL	
१५	सहाय्यक प्रादेशिक परिवहन अधिकारी	पात्र PS	पात्र PD	पात्र OA/OL	
१६	रचना व कार्यपद्धती अधिकारी	पात्र PS	पात्र PD	पात्र OL	
१७	प्रशासकीय अधिकारी	पात्र PS	पात्र PD	पात्र OL	
१८	प्रक्रिया योजनक	पात्र PS	पात्र PD	पात्र OL	
१९	लघुलेखक (उच्चश्रेणी)	पात्र PS/LV	पात्र PD	पात्र OL	
२०	संशोधन सहाय्यक	पात्र PS	पात्र PD	पात्र OL	
२१	कार्यालय अधिक्षक	पात्र PS	पात्र PD	पात्र OL	
२२	मोटार वाहन निरीक्षक	अपात्र	अपात्र	अपात्र	
२३	सहाय्यक प्रक्रिया योजनक	पात्र PS	पात्र PD	पात्र OL	

२४	वरिष्ठ लेखा परिक्षक	पात्र PS	पात्र PD	पात्र OL	
२५	पोलीस उप निरीक्षक	अपात्र	अपात्र	अपात्र	
२६	लेखापाल	पात्र PS	पात्र PD	पात्र OL/OA	
२७	वरिष्ठ लेखापाल	पात्र PS	पात्र PD	पात्र OL/ OA	
२८	मुख्य लिपिक	पात्र PS/ LV	पात्र PD	पात्र OL	
२९	लघुलेखक (निम्नश्रेणी)	पात्र PS / LV	पात्र PD	पात्र OL	
३०	मुख्य लिपिक (ग्रामिण)	पात्र PS/ LV	पात्र PD	पात्र OL	
३१	उप लेखापाल (शहर)	पात्र PS	पात्र PD	पात्र OL/ OA	
३२	कनिष्ठ लेखा परिक्षक (शहर)	पात्र PS	पात्र PD	पात्र OL	
३३	सहाय्यक मोटार वाहन निरीक्षक	अपात्र	अपात्र	अपात्र	
३४	सांख्यिकी सहाय्यक	पात्र PS / LV	पात्र PD/ D	पात्र OL/BL	
३५	लघुटंकलेखक	पात्र PS/LV/3	पात्र PD/ D	पात्र OL/BL	
३६	वरिष्ठ लिपिक	पात्र PS / LV	पात्र PD	पात्र OL	
३७	प्रमुख टंकलेखक	पात्र PS/ LV	पात्र PD	पात्र OL	
३८	लेखापाल	पात्र PS/ LV	पात्र PD	पात्र OL/OA	
३९	मुख्य रोखपाल	पात्र PS/ LV	पात्र PD	पात्र OL/OA	
४०	टंकलेखक	पात्र PS/ LV	पात्र PD	पात्र OL/BL	
४१	दूरध्वनीचालक	पात्र B/ LV	अपात्र	पात्र BA /BL	
४२	कनिष्ठ लिपिक	पात्र PS/ LV	पात्र PD	पात्र OL	
४३	सहाय्यक लेखापाल	पात्र PS	पात्र PD	पात्र OL/OA	
४४	लिपिक-टंकलेखक	पात्र PS/ LV	पात्र PD	पात्र OL/BL	
४५	वाहन चालक	अपात्र	अपात्र	अपात्र	
४६	आवधिक उपहक	पात्र PS	पात्र PD/ D	पात्र OL/BL	
४७	काटा चालक	पात्र PS	पात्र PD	पात्र OL	
४८	नाईक	पात्र PS	पात्र PD	पात्र OL	
४९	चतुरी	पात्र PS/ LV	पात्र PD	पात्र OL/OA	
५०	शिपाई	पात्र PS/ LV	पात्र PD	पात्र OL/OA	
५१	माटडी	पात्र PS/ LV	पात्र D/ PD	पात्र OL	
५२	पहारेकरी	अपात्र	अपात्र	अपात्र	
५३	स्वच्छक	पात्र PS	पात्र PD	पात्र OL/OA	
५४	हमाल	अपात्र	पात्र PD	अपात्र	

अहवालातील संक्षिप्त नोंदीचे पूर्ण स्वरूप

BL	Both Legs affected
BA	Both Arms affected
BLA	Both Arms and Legs affected
OL	One Leg affected
OA	One Arm affected
MW	Muscular Weakness
B	Total Blind
PB	Partial Blind
LV	Low Vision
D	Total Deaf
PD	Partially Deaf
PS	Partially Sighted